

ALMÁSI GÁBOR (1911–1994)

1911. június 13-án született a kanizsai községhez tartozó tanyavidéken, Tóthfaluban. Apja kereskedő volt, 1912-től 1914-ig Budapesten éltek. A családfő 1915-ben Galíciában a fronton eltűnt, majd 1920-ban az édesanya is meghalt. A nagyszülők és a nagybácsi nevelték. Zentán faipari tanuló, majd Szabadkán bútortervező volt. Amatőrként kezdett festéssel foglalkozni, Oláh Sándortól tanult, majd Hangya András szabadkai rajztanfolyamára járt. 1948-ban beiratkozott a belgrádi Képzőművészeti Akadémiára, ahol 1952-ben szerzett oklevelet.

Első festményeit és szobrait 1934-ben és 1936-ban (a *Híd* fiatal képzőművészeinek kiállításán) mutatta be. Az országban és külföldön önálló és közös tárlaton több mint száz alkalommal vett részt. 1962-ben Szabadkán volt önálló tárlata, Szegeden 1970-ben a szabadkai és a szegedi művészek első közös kiállításán vett részt. 1974-ben Szegeden önálló tárlatot rendeztek számára, 1975-ben Szabadkán pedig kiállítást 40 év portréiból, majd Újvidék, Belgrád után Bécsben 1981-ben a Vajdaság kultúrája című tárlaton szerepelt munkáival. Legutóbb 1981-ben rendezték meg retrospektív önálló kiállítását 70. születésnapja alkalmából Szabadkán a Városi Múzeumban, és 1994 áprilisában Kanizsán.

Almási Gábor autodidaktaként a mesterektől tanult, majd az egyetemig jutott el. Egész életében hű maradt ahhoz a földhöz, amelynek anyagát, az agyagot használta. E vidék népének jellegzetes figuráit örökölte meg, de számos új irányzat, a megújulás is felfedezhető munkáiban. Küzdelmes életén át az a szívós természet segítette, amellyel az élet csak nagy ritkán ajándékozta meg az embert. Erről művei is tanúskodnak. Alkotásainak széles skálája az erőteljes drámai vonásoktól a spitzwegi humorig terjed. Művészete bizonyosága annak, hogy tájunk milyen tehetséges alkotóval gazdagította az egyetemes magyar szobrászatot. Almási Gábor szobortalan égaljról származik, mint ahogy ön-

életrajzában írja, amelyet a szabadkai Életjel Könyvkiadó adott ki 1981-ben. Ha életútját tekintjük, olykor hihetetlennek tetszik az a végtelen türelem, amely kora ifjúságától kezdve érett koráig, első kis munkáitól kezdve a kiemelkedő művekig jellemezte munkáját. Munkássága az irodalom vonzáskörében állt. A szabadkai Népszínház egyik bemutatójára a hatalmas gipszfigurákat megfeszített munkával készítette el, de szívesen mintázta meg a magyar irodalom és más kultúra nagyjait. Így megalkotta Petőfi, Ady, József Attila, Jovan Jovanović Zmaj és számos zeneszerző mellszobrát is. Egy egész karikatúrasorozat készített vajdasági alkotókról. Nevét maradandóvá tette Szabadkán, Kosztolányi szülővárosában a gimnázium melletti téren Kosztolányi mellszobra, a gimnázium falára pedig az ifjúkori portrét ábrázoló bronz dombormű került 1993 márciusában. Ezenkívül az egyik első köztéri szobor Szabadkán Csáth Géza emlékét idézi. Adán a nagy magyar nyelvész, Szarvas Gábor mellszobra is az ő műve. Almási Gábor alkotásai elősegítették az itt élő magyarság soraiban az irodalmi-nyelvészeti örökség tudatosítását is.

GUBÁS Ágota